G. ൩. No. V

3512

MUNAVVIRUL ISLAM HIGH SCHOOL
ERNAKULAM

സോപാനം ൧ ൧

അശോകൻ

പി. രാമോദരൻ പിള്ള

1093

രണ്ടു
അണ

3512

MUNAVIRUL ISLAM SCHOOL
ERNAKULAM

പ്രസ്താവന

ഇൻഡ്യയിലെ മിക്ക ഭാഷകളിലും 'ബാലസാഹിത്യം', 'സാമാന്യവിജ്ഞാനം' ഈ വകപ്പുകളിൽ നല്ല ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വളരെ കുറവാണ്. രാജ്യത്തിന്റെ ശ്രേയസ്സിനെ സാരമായി ബാധിക്കുന്ന ഒരു കുറവാണ് ഇതു്. അതുകൊണ്ടു് ഇൻഡ്യയുടെ ഡെവലപ്മെൻറ് പദ്ധതിയിൽ ഈ രണ്ടു് ഇനത്തിലും ധാരാളം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനു് ഒരു പരിപാടി ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്.

കേന്ദ്രഗവണ്മെൻറിന്റെ സഹായത്തോടു കൂടി നമ്മുടെ സംസ്ഥാന ഗവണ്മെൻറ് ആ പരിപാടി അനുസരിച്ചു് അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ഒരു വൻപിച്ച ശ്രമം ആരംഭിച്ചിരിക്കയാണ്. അതിന്റെ ആദ്യത്തെ ഫലങ്ങളാണു് ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ.

പ്രൈമറിസ്കൂളിലെ മൂന്നാം ക്ലാസുമുതൽ മിഡിൽ സ്കൂളിലെ മൂന്നാം ഫാറംവരെയുള്ള ആറു ക്ലാസുകളോടു ഇണങ്ങുന്ന ആറു സോപാനങ്ങളായിട്ടാണു് ബാലസാഹിത്യം ക്രമീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഓരോ സോപാനത്തിലും വിവിധവിഷയങ്ങളെ അധികരിച്ചുള്ള അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കും.

ആദ്യത്തെ അഞ്ചു സോപാനങ്ങളിലായി ഇരുപതു 'ബാലസാഹിത്യ' ഗ്രന്ഥങ്ങളും, 'സാമാന്യ വിജ്ഞാന'

ത്തിൽപെട്ട അഞ്ചു ഗ്രന്ഥങ്ങളും ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

കാഴ്ചയിലും കാര്യത്തിലും ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉത്തമങ്ങളായിരിക്കണം എന്നാണ് ഉദ്ദേശ്യം. വളരെ ദ്രുതഗതിയിൽ തയ്യാർ ചെയ്യേണ്ടി വന്നതുകൊണ്ട് ആ ഉദ്ദേശ്യം ഈ പ്രാവശ്യം എത്രമാത്രം ഫലിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു നിശ്ചയമില്ല. എങ്കിലും ഗ്രന്ഥകാരന്മാരിൽ മിക്കവരും പേരുകേട്ട പണ്ഡിതന്മാരും സാഹിത്യകാരന്മാരും ആയതുകൊണ്ട് വലിയ പോരായ്മകളൊന്നും വന്നിരിക്കയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

മലയാളക്കരയിലെ ബാലലോകവും ജനസാമാന്യവും ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വേണ്ടതിൻവണ്ണം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിലേക്ക് ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ വില പരമാവധി കുറച്ചിരിക്കയാണ്. ഈ പ്രസിദ്ധീകരണംകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ലാഭം രാജ്യത്തിന് അതിൽനിന്ന് ഉണ്ടാകാവുന്ന പ്രയോജനം മാത്രമാണ്.

തിരുവനന്തപുരം,
1954 മാർച്ച് 20.

വി. സുന്ദരരാജ് നായിഡു,
വിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടർ.

3872

അശോകൻ

I

പ്രാരംഭം

ഇന്നു നാം അശോകചക്രം പലേടത്തും കാണുന്നുണ്ട്. നാണയങ്ങൾ, സ്റ്റാമ്പുകൾ, കവറുകൾ, കാർഡുകൾ, കൊടികൾ മുതലായവയിൽ അതു എപ്പോഴും കണ്ടുവരുന്നു. ഇരുപത്തിനാലു ആരക്കാലുകൾ ഉള്ള ഒരു ചക്രം, അതിൻമീതേ മൂന്നു സിംഹങ്ങൾ — ഇതാണു അശോകചക്രത്തിന്റെ സ്വരൂപം.

അനേകം നൂററാണ്ടുകൾക്കു മുൻപ് ഇന്ത്യാമഹാരാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്ന ഒരു മഹാചക്രവർത്തിയാണ് അശോകൻ. ധർമ്മത്തിന്റെ അടയാളമായി അദ്ദേഹം ഈ ചക്രം ഏർപ്പെടുത്തിയതിനാൽ അതിനു അശോകചക്രം എന്നു പേരുണ്ടായി. ഏഴുവർഷംമുൻപ് ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഇന്ത്യ വിട്ടുപോകുകയും കാൺഗ്രസ്സ് കക്ഷി ഇന്ത്യയുടെ ഭരണം ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ, സ്വതന്ത്രഭാരതത്തിന്റെ അടയാളമെന്നനിലയിൽ പഴയ അശോകചക്രംതന്നെ വീണ്ടും ഏർപ്പെടുത്തി. നാണയങ്ങൾ, സ്റ്റാമ്പുകൾ തുടങ്ങിയവയിൽ ഇന്നു നാം അശോകചക്രം കാണാൻ കാരണമിതാണ്.

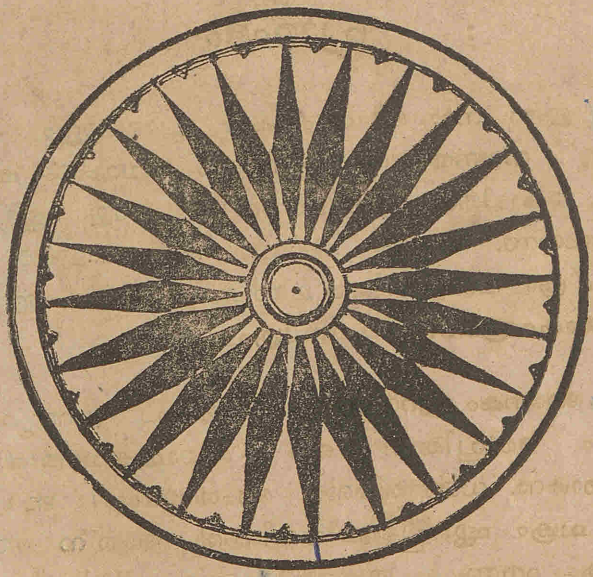

3512

ISLAM HIGH SCHOOL

ലോകത്തിൽ പല രാജ്യങ്ങളും ഉണ്ട്. പല മഹാചക്രവർത്തികൾ അവ ഭരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ അശോകനെപ്പോലെ മഹാനായ ഒരു ചക്രവർത്തി ഒരുകാലത്തും ഒരിടത്തും ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ ധർമ്മം പുലർത്തിയ ഒരു ചക്രവർത്തി ഉണ്ടായിട്ടില്ല ഒരു പക്ഷെ ഇനി ഉണ്ടാകാനിടയുമില്ല. ഈ പരമാർത്ഥങ്ങൾ പരക്കെ സമ്മതിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം സർവ്വത്ര ബഹുമാനം നേടിയ ഒരു ഇന്ത്യാമഹാചക്രവർത്തിയുടെ ഓർമ്മയെ നിലനിർത്താൻ ഇപ്പോഴത്തെ സ്വതന്ത്രഭാരതം അശോകചക്രത്തെത്തന്നെ സ്വന്തം അടയാളമാക്കിയതു ന്യായമാണ്. അശോകനെ മാതൃകയാക്കി, ധർമ്മത്തെമുൻനിർത്തി ജീവിക്കാനുള്ള ആഗ്രഹംകൂടി ഭാരതം ആ പ്രവൃത്തികൊണ്ടു വെളിപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

പക്ഷെ ഭാരതീയരായ നാം അശോകനെപ്പററി ഒട്ടെങ്കിലും അറിയാതെ ഭാരതരാജ്യത്തിനു ആ മാതൃക മുൻനിർത്തി ജീവിക്കാനാവുകയില്ല. അശോകൻ എങ്ങനെ ജീവിച്ചു? എങ്ങനെ ഭരിച്ചു? അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധർമ്മം എന്തായിരുന്നു? ജീവികളുടെയെല്ലാം സുഖത്തിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം എന്തുചെയ്തു? ഇതൊക്കെ അറിയുമ്പോൾ മാത്രമേ നാം അദ്ദേഹവുമായി പരിചയപ്പെട്ടു എന്നു വരികയുള്ളു. അതിനാൽ ആ മഹാപുരുഷനെ പരിചയപ്പെടാനാണ് ഇവിടെ നമ്മുടെ ഉദ്യമം.

II

വിനോദരസികൻ

കാലം രണ്ടായിരത്തിലധികം വർഷത്തിനുമുമ്പാണ് തെന്നിന്ത്യയൊഴിച്ച് ബാക്കിയുള്ള ഇന്ത്യമുഴുവൻ മൗര്യവംശത്തിൻെറ ഭരണത്തിൻകീഴിലായിരിക്കുന്നു. ചന്ദ്രഗുപ്തമൗര്യൻ സ്ഥാപിച്ച രാജവംശമാണ് മൗര്യവംശം. വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ ഇന്ത്യയ്ക്കു വെളിയിലുള്ള ചില വൻപിച്ച പ്രദേശങ്ങൾകൂടി മൗര്യസാമ്രാജ്യത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. അന്നത്തെ ലോകത്തിൽ അതിനേക്കാൾ വലിയ ഒരു സാമ്രാജ്യം ഇല്ലായിരുന്നു എന്നു തന്നെ പറയാം. ഇന്നു പാററ്നാ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന പാടലീപുത്രമായിരുന്നു മൗര്യസാമ്രാജ്യത്തിൻെറ തലസ്ഥാനം.

ചന്ദ്രഗുപ്തമൗര്യൻെറ പുത്രനായ ബിന്ദുസാരനു ശേഷം അശോകൻ രാജ്യഭാരമേററു. ക്രിസ്തുവിനു മുൻപ് 279-ാമാണ്ടിനും 272-ാമാണ്ടിനും മദ്ധ്യേയാണ് ഈ സംഭവം നടന്നതെന്നു മൊത്തത്തിൽ പറയാം.

ഒരു മഹാസാമ്രാജ്യത്തിൻെറ മുടിചൂടിയ മന്നൻ; പോരെങ്കിൽ ചെറുപ്പം. ഈ അവസ്ഥയിൽ അശോകൻ വിനോദരസികനും പ്രതാപിയുമായി കഴിഞ്ഞുകൂടാൻ ശ്രമിച്ചതിൽ അത്ഭുതമില്ല. യുദ്ധം, വേട്ട, യുദ്ധം, പാട്ട്, ഇവയിലെല്ലാം അശോകനു ധാരാളം ഉത്സാഹമുണ്ടായിരുന്നു. രാജാക്കന്മാരായാൽ അവ ഒഴിച്ചുകൂടാൻ പാടില്ലെന്നായിരുന്നു അന്നത്തെ വിശ്വാസം.

ഗാന്ധാരം
ബ്രഹ്മപുത്രാനദി
ഗംഗാനദി
ഗയാദേശം
നർമ്മദാനദി
ഗോദാവരി നദി
കൃഷ്ണനദി
70
80
90
20
10

അവരുടെ കുഞ്ഞുങ്ങളും, ബന്ധുക്കളും, സ്നേഹിതജനങ്ങളും എത്രമേൽ കണ്ണീർ കുടിച്ചിരിക്കണം! കഷ്ടം! കഷ്ടം! ഒരു രാജ്യം കീഴടക്കുമ്പോൾ എത്രയെത്ര ദുരിതങ്ങളാണ് നാടാകെപ്പരക്കുന്നതു്! ചക്രവർത്തി ചിന്തിച്ചു. താൻ വരുത്തിക്കൂട്ടിയ വിനകളെപ്പററി അദ്ദേഹം ദുഃഖിച്ചു. ഇല്ല, ഇനിയൊരിക്കലും താൻ യുദ്ധംചെയ്യുകയില്ല. ഒരു ജീവിക്കും ദുഃഖമുണ്ടാക്കുകയില്ല. സുഖമല്ലാതൊന്നും യാതൊരു ജീവിയും കൊതിക്കുന്നില്ല. ആ സ്ഥിതിയിൽ, അതിനു വേദന നൽകുന്നതിലേറെ മഹാപാപമെന്തുള്ളു? അഹോ, അതോർക്കാൻകൂടിവയ്യ. അശോകനുമതിയായി; യുദ്ധവും പ്രതാപവുമെല്ലാം മതിയായി!

അക്കാലത്തു വടക്കെ ഇന്ത്യയിൽ ബുദ്ധമതം ഒട്ടുക്കെപ്രചരിച്ചിരുന്നു. യാതൊരു ജീവിക്കുംയാതൊരു അസുഖവും നൽകരുതെന്നുള്ള മഹത്തായ അഹിംസാപാഠം ഉപദേശിച്ച ശ്രീ ബുദ്ധന്റെ മതമാണ് ബുദ്ധമതം. സത്യം, അഹിംസ, തന്നടക്കം, ജീവകാരുണ്യം എന്നിവ അതിലെ മുഖ്യ പാഠങ്ങളാണ്. യുദ്ധത്തിലെ ഘോരതകളാൽ മനമുരുകിയ അശോകൻ ധർമ്മത്തിനിരിപ്പിടമായ ബുദ്ധമതത്തിലേയ്ക്കു തിരിഞ്ഞു. ഒരു കൊല്ലത്തിനകം അദ്ദേഹം നല്ല ഒരു ബുദ്ധമതക്കാരനായി. അതോടെ അദ്ദേഹം ധർമ്മത്തെ ഒരു വ്രതമായി സ്വീകരിച്ചു. പ്രജകളെ ധർമ്മവ്രതരാക്കാൻ രാപകൽ പണിപ്പെടുകയുംചെയ്തു. ഇപ്രകാരം കലിംഗയുദ്ധത്തിനുശേഷമുള്ള അശോകനെ നാം ധർമ്മചക്രവർത്തിയായിട്ടാണ് കാണുന്നതു്.

IV

ധാർമ്മികചക്രവർത്തി

ദൽഹനേമി എന്ന രാജാവിന്റെ കൊട്ടാരത്തിന്റെ മുകളിലുള്ള ആകാശത്തിൽ തെളിഞ്ഞു തിളങ്ങുന്ന ഒരു ദിവ്യചക്രം കറങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങനെ ഏറെക്കാലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അതു് ഒരു വശത്തേക്കു താഴാൻ തുടങ്ങി. ധർമ്മചക്രമാണതു്. അത്രയേറെ തിളങ്ങാൻ അതിനു സാധിച്ചതു് ധർമ്മമായതുകൊണ്ടാണു്. എന്തെന്നാൽ ധർമ്മത്തിനു് പ്രകാശമുണ്ടെന്നാണു സങ്കല്പം. പക്ഷെ അതു താഴാൻ തുടങ്ങിയതു് എന്തുകൊണ്ടായിരിക്കാം.? ധർമ്മം അസ്തമിക്കാൻ പോകുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ. ദൽഹനേമി ഇതുകണ്ടപ്പോൾ തന്റെ രാജ്യത്തിൽ ധർമ്മം നശിക്കാൻപോകുന്നു എന്നു മനസ്സിലാക്കി. ഉടനെ അദ്ദേഹം രാജ്യം പുത്രനെ ഏല്പിച്ചിട്ടു് തപസ്സിനായി കാട്ടിലേയ്ക്കു യാത്രയായി. എന്നാൽ ഏഴാംദിവസം ആ ദിവ്യചക്രം പാടേ മറഞ്ഞു. രാജകുമാരൻ ദുഃഖവും ഭയവുംമൂലം കാട്ടിൽചെന്നു പിതാവിനെ വിവരമറിയിച്ചു. "വത്സാ, നീ സകല ജീവികളേയും സ്നേഹിച്ചു രക്ഷിക്കുക" എന്നായിരുന്നു പിതാവിന്റെ മറുപടി. രാജകുമാരൻ തൃപ്തനായി മടങ്ങിയെത്തി ആ ഉപദേശമനുസരിച്ചു രാജ്യംഭരിച്ചു. അപ്പോൾ ആ ചക്രം വീണ്ടും ആകാശത്തിൽ ഉദിച്ചുയർന്നുപ്രകാശിച്ചുത്രേ.

അശോകൻ ഈ കഥ വായിച്ചുമനസ്സിലാക്കിയിരുന്നിരിക്കണമെന്നു ചിലർ വിചാരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ സകല ജീവികളെയും സ്നേഹിച്ചു രക്ഷിക്കാനായിരുന്നു

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്യമം. സമാജത്തിനുവേണ്ടി ദിവസംപ്രതി അനേകായിരം മിണ്ടാപ്രാണികളെ കൊല്ലുന്ന പതിവ് അദ്ദേഹം നിറുത്തിച്ചെയ്തു. അദ്ദേഹം തന്നെയും മാംസഭക്ഷണം ഉപേക്ഷിച്ചു. നായാട്ടു വേണ്ടെന്നുവച്ചു. മനുഷ്യർക്കും മൃഗങ്ങൾക്കും ആസ്പത്രികൾ സ്ഥാപിച്ചു. ഒരിടത്തു മരുന്നുചെടികൾ ഇല്ലെങ്കിൽ ഉള്ള സ്ഥലത്തുനിന്നു അവ എത്തിച്ചുകൊടുക്കുകയായി. താൻ വഴിനീളെ ചാലമരങ്ങൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതും, കിണറു, കുളം, എന്നിവ കുഴിപ്പിക്കുന്നതും മനുഷ്യർക്കും മൃഗങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയാണെന്നു് അശോകൻ പറയുന്നു.

ഭിക്ഷകൊടുക്കുന്നതിൽ ചക്രവർത്തിക്കു് ഒരിക്കലുമില്ല മുഷിവു്. ഒരവസരത്തിൽ അറുപതിനായിരംപേർക്കു് സ്വർണ്ണം ഉൾപ്പെടെ പലതും അദ്ദേഹം ദാനംചെയ്തു. റാണിമാരും ദാനംകൊടുക്കണമെന്നായിരുന്നു അശോകന്റെ കല്പന.

കൊല്ലംതോറും തന്റെ തിരുനാൾദിവസം ജയിൽപുള്ളികളെ വിട്ടയയ്ക്കുന്ന പതിവു് അദ്ദേഹം ഏർപ്പെടുത്തി. ചുരുക്കത്തിൽ അദ്ദേഹം മനുഷ്യരെ സ്നേഹിച്ചു; ഒപ്പം മററു ജീവികളെയും സ്നേഹിച്ചു. ഈ അതിരില്ലാത്ത ജീവകാരുണ്യം അശോകനെ ഒരു ധാർമ്മികചക്രവർത്തിയാക്കി. "ദേവന്മാർക്കു പ്രിയപ്പെട്ടവൻ" എന്ന പേരു് അദ്ദേഹംതന്നെ സ്വീകരിച്ചിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ അശോകൻ മഹാധാർമ്മികനും അങ്ങനെ ദേവന്മാർക്കു് അത്യന്തം പ്രിയപ്പെട്ടവനുമായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നതിൽ യാതൊരു തെററുമില്ല.

V

പ്രചാരവേല

നല്ലയാളുകൾ മരിച്ചാൽ സ്വർഗ്ഗത്തിൽപോയി ആനന്ദത്തിൽകിടന്നു് പുളയ്ക്കാനിടവരും. ചീത്തയാളുകൾ മരിച്ചാലോ? അവർ തീർച്ചയായും നരകത്തിൽതന്നെ. അവിടെക്കിടന്നു വളരെക്കാലം നരകിക്കാനാണു് അവരുടെ വിധി. ഈ മാതിരി വിശ്വാസങ്ങൾ എല്ലാമതക്കാർക്കും ഉള്ളതാണു ബുദ്ധമതക്കാർ വിശ്വസിക്കുന്ന സ്വർഗ്ഗത്തിൽ സംപ്രകാശമയമായിരിക്കും. തിളങ്ങുന്ന ദേവന്മാർ തിളങ്ങുന്ന മന്ദിരങ്ങൾ തിളങ്ങുന്ന ആനകൾ, ഇതെല്ലാം സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു അവർ പഠിപ്പിച്ചു.

അശോകന്റെ കാലത്ത് ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു ബുദ്ധമത സന്ന്യാസിക്കു് സ്വർഗ്ഗത്തിലും നരകത്തിലും പോയി ചുററിനടന്നിട്ടു് തിരിച്ചു ഭൂമിയിൽ വരാൻ കഴിയുമായിരുന്നു. സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ആളുകളുടെ ആനന്ദത്തിനു കാരണമെന്തെന്നു ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം അവരോടു ചോദിച്ചു. ഭൂമിയിൽ നല്ലവരായി ജീവിച്ചതാണുകാരണമെന്നാണു്; അവർ നൽകിയ മറുപടി. ഉടൻ സന്ന്യാസിനേരെ നരകത്തിലെത്തി അവിടത്തെ ആളുകളുടെ കൊടും വേദനകൾക്കു കാരണം ചോദിച്ചു ഭൂമിയിൽവച്ചു് അവർ നല്ലതൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. അതാണു തങ്ങളുടെ ദുരിതത്തിനു കാരണമെന്നു് അവർ മറുപടി നൽകി. സന്ന്യാസി അനന്തരം ഭൂമിയിൽ മടങ്ങിയെത്തി സ്വർഗ്ഗ

ത്തിലെയും നരകത്തിലെയും വിശേഷങ്ങൾ പ്രസംഗിച്ചു. ഇതുകേട്ട് അനേകായിരംപേർ ബുദ്ധധർമ്മക്കാരായിത്തീർന്നു.

അശോകൻ ഈ സന്ന്യാസിയുടെ കഥ കേട്ടിരുന്നിരിക്കണമെന്നുതോന്നുന്നു. എന്തെന്നാൽ, സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ആനന്ദകരമായ ജീവിതം, തിളങ്ങുന്ന ദേവന്മാർ, ആനകൾ മുതലായ പലതും ചിത്രങ്ങളാക്കി ആളുകളെ കാണിക്കാൻ അദ്ദേഹം തയ്യാറായി. ഭൂമിയിൽ ധർമ്മംചെയ്താൽ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പോകാമെന്നും അവിടത്തെ ജീവിതം ആനന്ദകരമാണെന്നും ആളുകളെ ധരിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശം. ഇപ്രകാരമുള്ള ധർമ്മപ്രചാരവേലകൊണ്ടു് തന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിൽ ധർമ്മത്തിനു വളരെ വളർച്ചയുണ്ടായെന്നു അശോകനു തോന്നിപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ഇതുകൂടാതെ എല്ലാവരും കഴിയുന്നത്ര എല്ലാ മതങ്ങളും അറിഞ്ഞിരിക്കണമെന്നു ചക്രവർത്തി നിർബന്ധിച്ചു. പക്ഷെ ഒരുവൻ മററുമതങ്ങളെ ശകാരിക്കാൻ അദ്ദേഹം അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. തന്റെ മതം മാത്രമാണു് നല്ലതെന്നു വിചാരിക്കുന്നവൻ വിഡ്ഢിയാണെന്നു് അദ്ദേഹം ജനങ്ങളെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തി.

ധർമ്മം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ മറെറാരു വഴി ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ നാട്ടിലെങ്ങും ധർമ്മം പ്രസംഗിക്കാൻ അയയ്ക്കുകയായിരുന്നു. അശോകൻതന്നെ രസത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പഴയ യാത്രകൾ നിർത്തി. പകരം അദ്ദേഹം ഓരോ സ്ഥലത്തും പോയി സ്വയം ധർമ്മം പ്രസംഗിക്കാൻതുടങ്ങി.

അതുകൊണ്ടുമായില്ല. തന്റെ അധികാരം നടക്കുന്ന സാമ്രാജ്യത്തിനുള്ളിൽമാത്രം ധർമ്മം പ്രചരിച്ചതുകൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടുന്നയാളല്ല അശോകൻ. അയൽനാടുകളിലും ധർമ്മം പഠിക്കണം. അതിനു വേണ്ടി അദ്ദേഹം അന്യരാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്കു ധർമ്മദൂതന്മാരെ അയയ്ക്കാൻ മുതിർന്നു സിലോണിലേയ്ക്കു് അയച്ചതു് മഹേന്ദ്രൻ എന്ന രാജകുമാരനേയും സംഘമിത്ര എന്ന രാജകുമാരിയേയുമാണു്. അന്നു സുവർണ്ണഭൂമി എന്നു വിളിച്ചിരുന്ന ബർമ്മായിലേയ്ക്കു് അദ്ദേഹം മറ്റൊരു സംഘത്തെ അയച്ചു. എന്നു വേണ്ട, ഗ്രീസ്, ഈജിപ്ത്, പാലസ്റ്റൈൻ എന്നിങ്ങനെ വളരെ അകന്ന പടിഞ്ഞാറൻ രാജ്യങ്ങളിൽപോലും അശോകന്റെ ധർമ്മദൂതന്മാർ ബുദ്ധധർമ്മം പ്രസംഗിച്ചുനടന്നു. അന്നു അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം ഇങ്ങനെ ധർമ്മം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു സാധിച്ചതു ഒരു അത്ഭുതമാണു്.

സാമ്രാജ്യത്തിനുള്ളിലും അതിർത്തികളിലു പ്രധാനസ്ഥാനങ്ങളിലെല്ലാം കരിങ്കൽത്തൂണുകൾ, പാറകൾ, ഗുഹകൾ എന്നിവയിൽ ധർമ്മപാഠങ്ങളും ഉപദേശങ്ങളും കൊത്തിച്ചുവയ്ക്കുന്നതിൽ ചക്രവർത്തി വളരെ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. രണ്ടായിരത്തിലധികം വർഷങ്ങളായി അവ ആ പാഠങ്ങളുമായി അങ്ങനെ നിൽക്കുന്നു. നോക്കണം! തന്റെകാലത്തുള്ളവർക്കു മാത്രമല്ല, പിൻകാലത്തുള്ളവർക്കുംകൂടി ഉപകാരപ്പെടണമെന്നു കരുതിയാണു ഒരിക്കലും അഴിവില്ലാതെ ശേഷിക്കു

ത്തക്കവിധം ചക്രവർത്തി അവ കരിങ്കല്ലിൽ കൊത്തിച്ചതു്! ടെയിനും ലോറിയും ഒന്നുമില്ലാത്ത അക്കാലത്തു് നാല്പതും അൻപതും അടി നീളമുള്ള കരിങ്കൽതൂണുകൾ വളരെ അകലമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലെത്തിച്ചതും; പൊക്കി നെട്ടനെ നിർത്തിയതും മററും ഇന്നുള്ളവരെപ്പോലും അമ്പരപ്പിക്കുന്ന അത്ഭുതകർമ്മങ്ങളാണു്.

ധർമ്മത്തിനുവേണ്ടി ഉഴിഞ്ഞുവച്ചതാണു് അശോകൻെറ ജീവിതം. അതിനുവേണ്ടി എന്തു ബുദ്ധിമുട്ടു സഹിക്കാനും അദ്ദേഹം തയാറായിരുന്നു എന്നാണു് ഈ അൽഭുതകർമ്മങ്ങളിൽ നിന്നെല്ലാം നമുക്കു മനസ്സിലാകുന്നതു്.

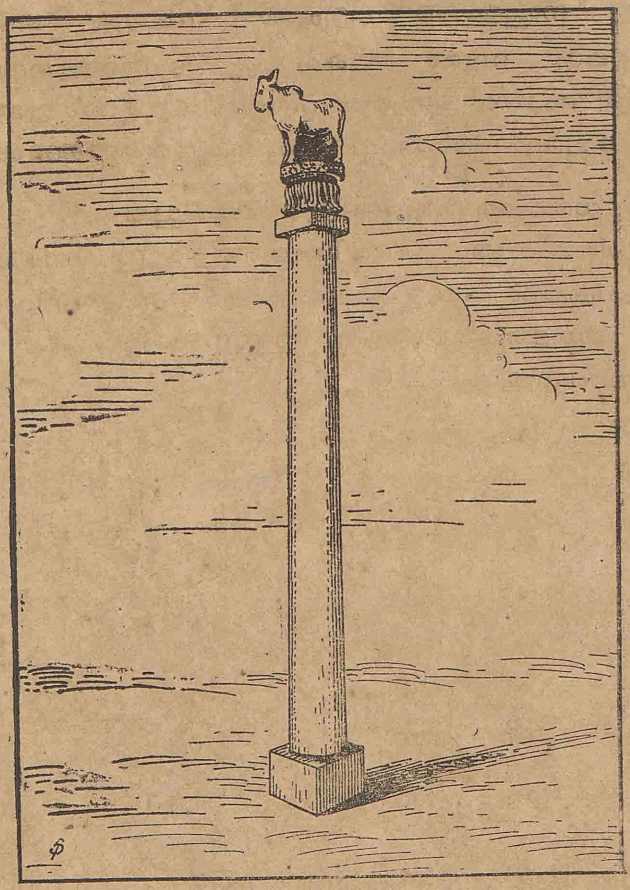

VI

ഭരണസ്വഭാവം

ഇപ്രകാരം ധമ്മത്തിൽതന്നെ മുഴുകിയിരുന്ന ഒരു ചക്രവർത്തി പ്രജകളെ എങ്ങനെ രക്ഷിക്കുമെന്നു നമുക്കു് ഏതാണ്ടു ഊഹിക്കാൻകഴിയും. അശോകൻ തന്നെ പറയുന്നു പ്രജകൾ തന്റെ പുത്രന്മാരാണെന്നു്. ഒരു അച്ഛൻ മക്കളെ എങ്ങനെ സ്നേഹിക്കുമോ അതു പോലെയാണു് അശോകൻ പ്രജകളെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നതു്. അതേരീതിയിൽതന്നെ അദ്ദേഹം അവരെ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു.

മഹാരാജാക്കന്മാരെ കാണാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന പ്രജകൾ നേരത്തെ അതിനു അനുവാദം വാങ്ങിയിരിക്കണമെന്നാണു നിയമം. എന്നും എല്ലായിടത്തും ഇതാണു പതിവു്. പക്ഷെ അശോകനെ ആർക്കും എവിടെവച്ചും ചോദിക്കാതെകണ്ടു നേരിട്ടു സങ്കടം ബോധിപ്പിക്കാമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെയൊരു സൗകര്യം മുൻപു് മറ്റൊരു രാജാവും അനുവദിച്ചിരുന്നില്ലെന്നു അശോകൻതന്നെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുമുണ്ടു്.

കൂടാതെ, പ്രജകളുടെ ക്ഷേമത്തെപ്പററി അന്വേഷിച്ചു തന്നെ അറിയിക്കാൻ ചക്രവർത്തി പ്രത്യേകം ആളുകളെയും നിയമിച്ചിരുന്നു. ഇവരെ പ്രതിവേദകന്മാർ എന്നാണു വിളിച്ചുവന്നതു്. ഒരു ശിലാരേഖയിൽ ചക്രവർത്തിപറയുന്നു: "ഞാൻ അമൃതേത്തു കഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നാലും, റാണിമാരുടെ ഉള്ളറകളിലായിരു

ന്നാലും, കുതിരപ്പുറത്തായിരുന്നാലും പ്രതിവേദകന്മാക്ക് എന്റെ മുൻപിൽ ഹാജരായി പ്രജകളുടെ കാര്യങ്ങൾ ബോധിപ്പിക്കാം."

റാണിമാരുടെ കൂടെ ഉള്ളറകളിലിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു രാജാവും ആക്കുംതന്നെ തന്റെ മുൻപിൽ പ്രവേശനം അനുവദിക്കുകയില്ല. അശോകനാകട്ടെ, അങ്ങനെയൊരു പ്രത്യേകതയില്ലായിരുന്നു. അദ്ദേഹം തന്നെ നാടുചുററി പ്രജാക്ഷേമങ്ങൾ നേരിട്ടു അന്വേഷിച്ചിരുന്നു, എന്നു നാം കണ്ടു. അതുകൂടാതെ ചില വൻപിച്ച ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അഞ്ചുകൊല്ലത്തിലൊരിക്കൽ ഇങ്ങനെ ചുററിസ്സഞ്ചരിച്ചു അന്വേഷണം നടത്തിക്കൊള്ളണമെന്നുകൂടി അദ്ദേഹം ഉത്തരവു പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു.

ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ നീതി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടവരാണ്. പക്ഷെ എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും നീതിതന്നെ പ്രവർത്തിച്ചെന്നുവരികയില്ല. ഇങ്ങനെയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ കണ്ടുപിടിക്കാൻ അശോകൻ പ്രത്യേകം ചിലരെ നിയമിച്ചിരുന്നു. ഒരവസരത്തിൽ ചില തെററുകാരായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ ഇപ്രകാരം കണ്ടുപിടിച്ചു ചക്രവർത്തി അതികഠിനമായി ശാസിക്കയുണ്ടായി. യാതൊരു ജീവിക്കും സങ്കടമുണ്ടാകരുതെന്നു നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹം തെററുകാരെ ശിക്ഷിക്കാതിരുന്നില്ലെന്നു ഓർക്കേണ്ടതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജയിലുകളിൽ ശിക്ഷയേററ പുള്ളികൾ നിരവധിയുണ്ടായിരുന്നു. ചില മലവഴ്ക്കാർ ബഹളമുണ്ടാക്കിയപ്പോൾ, അവരെ ശിക്ഷിക്കാനുള്ള ശക്തി

തന്നിക്കുണ്ടെന്നോർത്തുകൊള്ളണമെന്നു ഒരു തക്ക നൽകാൻ അദ്ദേഹം മടിച്ചതുമില്ല.

അച്ഛൻ മക്കൾക്കുവേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ നൽകുക സാധാരണമാണ്. അശോകൻ തന്റെ പ്രജകൾക്കും ഉപദേശങ്ങൾ നൽകിവന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിലാരേഖകൾ പലതും ഇത്തരം ഉപദേശങ്ങൾ അടങ്ങിയവയാണ്. ഒരു ശിലാരേഖയിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്നതു് ജനങ്ങളെ ധർമ്മമുള്ളവരാക്കത്തീർക്കാൻ താൻ ശ്രമിക്കുന്നു എന്നാണ്. മറ്റൊന്നിൽ ഇങ്ങനെ അശോകൻ എഴുതിയിരിക്കുന്നു: "ആളുകൾ, വിശേഷിച്ചു് സ്ത്രീകൾ, പൂജാദികർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു. ഇതു മംഗളകരമാണ്. പക്ഷെ ധർമ്മം അനുഷ്ഠിക്കുക, അതാണു അതിലേറെ മംഗളകരമായിട്ടുള്ളതു്." ഈ മംഗളത്തിനു അശോകൻ പറയുന്ന പേരു "ധർമ്മമംഗള"മെന്നാണ്.

ധർമ്മമംഗളമെന്നു അശോകൻ കരുതുന്നതു് എന്താണെന്നു അദ്ദേഹം വേറൊരു ശിലാരേഖയിൽ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടു. അതിങ്ങനെയാണ്:—"അച്ഛനമ്മമാരെ അനുസരിക്കുക, ഭാര്യാപുത്രാദികളെ രക്ഷിക്കുക, ദാനം കൊടുക്കുക, ബന്ധുജനങ്ങളെ പുലർത്തുക, പാപം ചെയ്യാതിരിക്കുക"

വേറും പൂജകളും വഴിപാടുകളും പോര. ആളുകൾ നല്ലവരാകണം. നാടിനും, സമുദായത്തിനും സുഖവും മംഗളവും കൈവരുന്നതു ജനങ്ങളുടെ ശീലഗുണംകൊ

ണ്ടാണ്. ഇതു നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞുകൊണ്ടുള്ള ഉപ്പദേശങ്ങളാണു അശോകൻ നൽകിയിട്ടുള്ളതു്.

മനുഷ്യരെ നന്നാക്കാൻ കഴിയുമാ എന്നുള്ളതാണ് ഇവിടത്തെ ഒരു സംശയം. പക്ഷെ അശോകനു അങ്ങനെയൊരു സംശയമില്ലായിരുന്നു. കലിംഗയുദ്ധത്തിനുശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവം വളരെ നന്നായി. എല്ലാവരുടെ കാര്യത്തിലും ഈ മാററം ഉണ്ടാകുമെന്നു സ്വന്തം അനുഭവത്തിൽനിന്നു അദ്ദേഹം കണ്ടുപിടിച്ചു. മനുഷ്യരുടെയെല്ലാം സ്വഭാവപരിഷ്ക്കാരം സാധിക്കുമെന്നു അദ്ദേഹം ബലമായി വിശ്വസിച്ചു. അതിനുവേണ്ടി ഒരു ചക്രവർത്തിക്കു ആവുന്നിടത്തോളം പ്രയത്നിച്ചു. എന്നല്ല, അതു തന്നെയാണ് തന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ഉദ്ദേശമെന്നു് അദ്ദേഹം തീരുമാനിക്കയും ചെയ്തു. തന്നിമിത്തം പ്രജകളുടെ സ്വഭാവഗുണത്തിനുവേണ്ടി തന്റെ സകല ശക്തികളും അശോകൻ പ്രയോഗിച്ചു. മററു രാജാക്കന്മാരും അശോകനും തമ്മിലുള്ള മഹത്തായ വ്യത്യാസം ഇതാണ്.

VII

അശോകസന്ദേശം

അശോകന്റെ ധർമ്മം. അതനുസരിച്ചുള്ള ഭരണം മുതലായവയെപ്പററി ഇതിനകം നാം ചിലതൊക്കെ മനസ്സിലാക്കി. പക്ഷെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അറിവിനെ പററി നാം ശ്രദ്ധിക്കാനിടയായില്ല. ആ അറിവു അദ്ദേഹം പ്രയോഗിച്ചതെങ്ങനെയെന്നു നാം അല്പമൊക്കെക്കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. അതുകൊണ്ട് ഇന്നത്തെ ലോകത്തിനു അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു എന്തെങ്കിലും പാഠം ലഭിക്കാനുണ്ടോ? അഥവാ അദ്ദേഹം ഇന്നത്തെ രാജ്യങ്ങൾക്കും ജനങ്ങൾക്കും നൽകുന്ന സന്ദേശമെന്താണ്? ഇതിനേപ്പററിയും ഇതുവരെ നാം ഒന്നും ചിന്തിക്കാനിടയായില്ല.

തന്റെ കാലത്തെ മിക്ക മതങ്ങളെപ്പററിയും അശോകനു തികഞ്ഞ അറിവാണുണ്ടായിരുന്നത്. എല്ലാ മതങ്ങളെപ്പററിയും എല്ലാവരും അറിയേണ്ടതാണെന്ന് അദ്ദേഹം ഉപദേശിച്ചതുനോക്കുക. ചക്രവർത്തിതന്നെയും മററു മതക്കാരുമായി തർക്കിച്ച് അവരുടെ മതങ്ങളുടെയെല്ലാം സാരം ഗ്രഹിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നു. സ്വന്തമതം മാത്രം നല്ല മതമാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നവൻ വിഡ്ഢിയാണെന്നുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ വചനം തന്നെയും അതിനു മുൻപുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ അടങ്ങിയതാണ്. അധികം പണം സമ്പാദിക്കയോ വളരെ ചെലവാക്കുകയോ ചെയ്യരുതെന്നും

അശോകൻ ഉപദേശിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു മുൻപ് കൗടില്യൻ തൻെറ അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിൽ ഇതേ തത്വംതന്നെ വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. തൻെറ ധർമ്മപ്രവൃത്തികൾ പലതും പണ്ടുള്ള രാജാക്കന്മാർ ചെയ്തിട്ടുള്ളവയാണെന്നു അശോകൻ തുറന്നുപറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മതഗ്രന്ഥങ്ങളും, ശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും അദ്ദേഹം പരിചയിച്ചിരുന്നു എന്നു തീർത്തുപറയാം. അതിനും പുറമേ അദ്ദേഹം പഴയ രാജാക്കന്മാരുടെ ചരിത്രങ്ങൾകൂടി മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു എന്നാണു കാണുന്നതു്. അത്രതന്നെയുമല്ല, ഗ്രീസ്, ഈജിപ്ത് തുടങ്ങിയ അതിവിദൂരദേശങ്ങളെപ്പററിയുള്ള അദ്ദേഹത്തിൻെറ പരിജ്ഞാനം അത്ര നിസ്സാരമായിരുന്നിരിക്കാൻ ഇടയുമില്ല.

ഈ വക വിവിധ ദേശങ്ങളിലേയ്ക്കു ആൾപ്പേരുകാരേയും ധർമ്മദൂതന്മാരേയും അയച്ചതുകൊണ്ടു എന്താണു സംഭവിച്ചതു്? ഒന്നാമതായി, അന്നു വടക്കേ ഇന്ത്യയിൽ മാത്രം നിലവിലിരുന്ന ബുദ്ധധർമ്മം അന്നന്നിയപ്പെട്ട ലോകത്തിൽ ആകെ പടർന്നുപിടിച്ചു. നമ്മുടെ കേരളവും ഒരുകാലത്തു് ഇങ്ങനെ ബുദ്ധമതക്കാരെക്കൊണ്ടു് നിറഞ്ഞിരുന്ന പ്രദേശമാണു്. കാലക്രമത്തിൽ ആ മതം അതിൻെറ സ്വദേശമായ ഇന്ത്യയിൽതന്നെ കാണാതായി. എങ്കിലും അശോകൻ പ്രചരിപ്പിച്ച അഹിംസാപാഠം ഭാരതത്തിൻെറ സ്വന്തസമ്പദ്ദ്യമെന്നനിലയിൽ ഇന്നും ശേഷിക്കുന്നുണ്ടു്. മതം പോയാലെന്തു്? അതിൻെറ കാതലായ പാഠം

പോയിട്ടില്ല. ഇങ്ങനെ അതിനു ഇവിടെ ഒരു ഉറച്ച നില നൽകിയതു് അശോകനാണെന്നുള്ളതിൽ സംശയമില്ല. അതുപോലെതന്നെ ഒരു ചെറിയ വടക്കേ ഇന്ത്യൻ മതമായ ബുദ്ധമതത്തെ ഇന്ത്യയ്ക്കു വെളിയിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചു് അതിനെ ലോകത്തിലെ ഒരു മഹാമതമാക്കിത്തീർത്തതും മററാരുമല്ല.

പൊതുവേ ചക്രവർത്തിമാരെല്ലാം യുദ്ധം കൊതിക്കുന്നവരാണു്. അശോകനും ഒരു മഹായുദ്ധം നടത്തി. പക്ഷെ ലോകം കീഴടക്കത്തക്ക ഒരു മഹാസൈന്യം ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും പിന്നീടു് അദ്ദേഹം എന്നേയ്ക്കുമായി യുദ്ധത്തിൽനിന്നു പിന്മാറുകയാണു ചെയ്തതു്. യുദ്ധം കൊണ്ടു ലോകത്തെ നശിപ്പിക്കുകയല്ല, ധർമ്മംകൊണ്ടു് സമാധാനം വളർത്തുകയാണു വേണ്ടതെന്നു കണ്ട ഒരു ഒററച്ചക്രവർത്തി അശോകനാണു്.

അദ്ദേഹം ഇന്നത്തെ ലോകത്തിനു നൽകുന്ന പാഠവും ഇതുതന്നെയായിരിക്കണം. യുദ്ധവും, ദുരിതവും, പട്ടിണിയും ലോകത്തെ തകർത്തു തരിപ്പണമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ശാന്തിയും സമാധാനവും ലോകത്തിൽനിന്നു എവിടെയോ ഓടിയൊളിച്ചിരിക്കുന്നു. എവിടെയാണു രക്ഷ, എന്നു ലോകം അമ്പാന്നു ചുററുപാടും നോക്കുന്നു. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ കാണുന്നതു ഇന്ത്യയെയാണു്. അശോക സന്ദേശം ഉണ്ടായി നാലുവഴിക്കും പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടതു് ഇന്ത്യയിൽനിന്നാണു് തൻെറ വൻപിച്ച സൈന്യത്തെ യുദ്ധത്തിനു ഉപയോഗിക്കാതെ കാലക്രമത്തിൽ ക്ഷയി

പ്പിച്ചുകളഞ്ഞ ചക്രവർത്തിയാണ് അശോകൻ. ഇന്നു ലോകത്തിലെ രാജ്യങ്ങളിൽ സൈന്യബലം ക്ഷയിപ്പിക്കണമെന്നു ഒരു അഭിപ്രായം ഉൽഭവിച്ചിരിക്കുന്നതു നോക്കുക. അതനുസരിച്ചു ലോകരാജ്യങ്ങൾ സൈന്യം കൂടാതെ കഴിക്കാൻ ഇനിയും വളരെക്കാലം വേണ്ടിവന്നേക്കാം. എങ്കിലും ഒടുവിൽ അക്കാലംവരുമ്പോൾ അശോകധർമ്മം ജയിച്ചെന്നു ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്താതിരിക്കയില്ല. രണ്ടായിരം വർഷത്തിനു മുൻപ് അദ്ദേഹം പഠിപ്പിച്ച പാഠത്തിന്റെ അടയാളമാണ് ഇന്നത്തെ ഭാരതത്തിന്റെ അശോകചക്രം. മഹനീയമിയുടെ ധർമ്മചക്രം വീണ്ടും ഉദിച്ചുയർന്നപോലെ ഇതാ അശോകചക്രം വീണ്ടും ലോകത്തിൽ ഉദിച്ചിരിക്കുന്നു. അശോകസന്ദേശം ഇതാ വീണ്ടും ഇന്ത്യയിൽ ഉയിർക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു ധർമ്മാത്മാവായ ആ ചക്രവർത്തി ക്രിസ്തുവിനു മുൻപ് 232-ാംവർഷത്തിൽ ദിവംഗതനായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചക്രത്തിൻ കീഴിൽ ലോകത്തിൽ ധർമ്മം ഉദിക്കട്ടെ! സമാധാനം പുലരട്ടെ! ശാന്തി വളരട്ടെ!!!

BAN

62

ബാലസാഹിത്യവും' 'സാമാന്യവിജ്ഞാനവും' ഗ്രന്ഥാവലി

			രൂ	ണ	സ
	ബാലസാഹിത്യം: ഒന്നാം സോപാനം				
1	ബുദ്ധൻ	എൻ. ഗോപാലപിള്ള	0	2	0
2	വടക്കൻപാട്ടിലെ വീര കഥകൾ	ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്	0	2	0
3	നമ്മുടെ ഇൻഡ്യാ	മാതൃ എം. കുഴിക്കാലി	0	2	0
4	ഹിമവാന്റെ പുത്രികൾ	ചെലോപ്പിള്ളിൽ	0	2	0
	രണ്ടാം സോപാനം				
5	അശോകൻ	പി. ദാമോദരൻപിള്ള	0	2	0
6	പഞ്ചതന്ത്ര കഥകൾ	അമ്പാടി കാർത്ത്യായനിഅമ്മ	0	2	0
7	ഇംഗ്ലീഷുകാർ	എം. രാമകൃഷ്ണൻ നായർ	0	2	0
8	ഞാൻ കണ്ട ഡെൽഹി	ജി. ശങ്കരപ്പിള്ള	0	2	0
	മൂന്നാം സോപാനം				
9	മഹാത്മാഗാന്ധി	എൻ. മാർജ്ജവി	0	2	0
10	ജാതകകഥകൾ	വെണ്ണിക്കുളം	0	2	0
11	ചൈന	കെ. മഹമ്മദലി	0	2	0
12	ശാസ്ത്രപാഠാവലി	ഡാക്ടർ മാസ്സരൻനായർ	0	2	0
	നാലാം സോപാനം				
13	ഗാന്ധിജി	എം. പി. അപ്പൻ	0	2	6
14	വീരചരിതകഥകൾ I	കെ. എം. റഷീദ്	0	2	6
15	[illegible]പ്പൻ	ജി. രാമനാഥഅയ്യർ	0	2	6
16	[illegible]ള്ളിവാസൽ പദ്ധതി	കെ. സി. ചാക്കോ	0	2	6
	അഞ്ചാം സോപാനം				
17	ശ്രീശങ്കരാചാര്യർ	തുരനാട്ട് കുഞ്ഞൻപിള്ള	0	2	6
18	ക്ഷേമസോപാനം	കെ. എസ്. ലക്ഷ്മണപ്പണിക്കർ	0	2	6
19	വീരചരിതകഥകൾ II	വെള്ളാട്ടുകരുണാകരൻനായർ	0	2	6
20	അമേരിക്ക	പി. വി. ഉലഹന്നാൻമാപ്പിള	0	2	6
	സാമാന്യവിജ്ഞാനം				
21	കേരളത്തിലെ നാടോടിപ്പാട്ടുകൾ	സി. എ. ഗോപാലപിള്ള	0	2	6
22	അധുനിക കൃഷിസമ്പ്രദായം	കെ. എസ്. നീലകണ്ഠൻ	0	2	6
23	ആരോഗ്യചര്യ	ഡാക്ടർ സി. ദാ. കരുണാകരൻ	0	2	
24	സാധാരണ സ്വകേടുകളും അവ്യ്ക്കുശുശ്രൂഷകളും	ഡാക്ടർ മഹമ്മദലി	0	2	6
25	പരിസരവൃത്തിയും ചുമതലകളും	എൽ. ഐ. പൈലി	0	2	6

COVER PRINTED AT THE GOVERNMENT CENTRAL PRESS, TRIVANDRUM.